

Rada
Európskej únie

V Bruseli 16. októbra 2023
(OR. en)

14283/23

LIMITE

UD 229
POLCOM 242

Medziinštitucionálny spis:
2023/0360(NLE)

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. októbra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 589 final
Predmet:	Návrh - ROZHODNUTIE RADY, o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu, pokiaľ ide o zmenu dohovoru

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 589 final.

Príloha: COM(2023) 589 final

V Bruseli 16. 10. 2023
COM(2023) 589 final

2023/0360 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

**o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom
Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu,
pokiaľ ide o zmenu dohovoru**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Spoločný výbor Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu (ďalej len „spoločný výbor“) má v úmysle prijať rozhodnutie o zmene dohovoru. Tento návrh rozhodnutia Rady sa týka pozície, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo výbere

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Regionálny dohovor o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu

Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu¹ sa zavádzajú ustanovenia o pôvode tovaru, s ktorým sa obchoduje podľa príslušných dohôd uzatvorených medzi zmluvnými stranami.

Paneuro-stredomorský systém kumulácie pôvodu umožňuje uplatňovanie diagonálnej kumulácie medzi 25 zmluvnými stranami dohovoru: Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom, Švajčiarskom, Alžírskom, Egyptom, Izraelom, Jordánskom, Libanom, Marokom, Palestínou², Sýriou, Tuniskom, Tureckom, Albánskom, Bosnou a Hercegovinou, Severným Macedónskom, Čiernou Horou, Srbskom, Kosovom*, Faerskými ostrovmi, Moldavskou republikou, Gruzínskom a Ukrajinou. Stanovuje sa ním multilaterálny rámec pravidiel pôvodu pre sieť dohôd o voľnom obchode a uplatňuje sa bez toho, aby boli dotknuté zásady stanovené v týchto dohodách. Dohovor nadobudol platnosť vo vzťahu k Únii 1. mája 2012.

2.2. Spoločný výbor

Spoločný výbor zriadený článkom 3 ods. 1 dohovoru prijíma zmeny dohovoru a jeho dodatkov, spravuje ho a zabezpečuje jeho riadne vykonávanie v súlade s článkom 4 dohovoru. V súlade s článkom 12 rokovacieho poriadku spoločného výboru sa rozhodnutia spoločného výboru prijímajú jednomyseľným hlasovaním zmluvných strán, pre ktoré dohovor nadobudol platnosť a ktoré sú prítomné alebo zastúpené na zasadnutí spoločného výboru.

Zmluvné strany, pre ktoré dohovor nadobudol platnosť, majú hlasovacie práva. Každá zmluvná strana má jeden hlas.

2.3. Pripravovaný akt spoločného výboru

Postup pozmeňovania dohovoru sa začal v roku 2012 a uskutočňuje sa v rámci pracovnej skupiny, ktorá zasadá aspoň dvakrát ročne. Členské štáty boli do tohto postupu pravidelne zapájané prostredníctvom rôznych fôr (skupina colných expertov – sekcia pôvodu, pracovná skupina Rady pre colnú úniu, Výbor pre obchodnú politiku).

Pripravovaným aktom sa ukončí revízia pravidiel pôvodu dohovoru. Po prvom pokuse na svojom 9. zasadnutí 27. novembra 2019 sa spoločný výbor rozhodol odložiť hlasovanie s cieľom dosiahnuť jednomyseľnosť v neskoršej fáze vzhľadom na výhrady niektorých zmluvných strán. EÚ bude tieto výhrady naďalej riešiť na dvojstrannom základe a dosiahne

¹ Ú. v. EÚ L 54, 26.2.2013, s. 4.

² Toto označenie nemožno vykladať ako uznanie Palestínskeho štátu a nie sú ním dotknuté pozície jednotlivých členských štátov k tejto otázke.

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

dohodu pred nadobudnutím platnosti revidovaného dohovoru. Tieto výhrady sú založené na možnosti využívať určité obmedzené výnimky z pravidiel pôvodu.

Ostatné zmluvné strany dohovoru súbežne zaviedli obsah revízie pravidiel pôvodu do svojich dvojstranných protokolov o pravidlách pôvodu na prechodnom základe, pričom čakajú na prijatie nových pravidiel pôvodu dohovoru.

Spoločný výbor má na svojom 15. zasadnutí, ktoré sa uskutoční 29. novembra 2023, prijať rozhodnutie o zmene dohovoru („pripravovaný akt“).

Cieľom pripravovaného aktu je zmeniť pravidlá pôvodu tak, aby lepšie zodpovedali hospodárskej realite. Pripravovaný akt sa stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkom 4 ods. 3 písm. a), v ktorom sa stanovuje: „Spoločný výbor prijíma rozhodnutím zmeny a doplnenia k tomuto dohovoru vrátane zmien a doplnení k dodatkom.“ V článku 4 ods. 3 písm. a) poslednej vete sa navyše stanovuje: „Rozhodnutia uvedené v tomto odseku uvedú zmluvné strany do účinnosti v súlade s vlastnými právnymi predpismi.“

Zmeny dohovoru by mali nadobudnúť platnosť 1. januára 2025.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Navrhované zmeny dohovoru zabezpečujú viacero dodatočných prvkov pružnosti a modernizácie. Tieto zmeny sú v súlade so zmenami, na ktorých sa už Únia dohodla v iných nedávnych dohodách o voľnom obchode (Dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Novým Zélandom, dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Japonskom, dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Juhoafrickým rozvojovým spoločenstvom alebo preferenčné systémy – VSP). Zlepšenia spočívajú v zavedení všeobecne pružnejších, aktualizovaných a jednoduchších pravidiel, takže splnenie požiadaviek týkajúcich sa pravidiel pôvodu bude pre priemysel EÚ jednoduchšie, a tým salepší jeho vývozná konkurencieschopnosť. Zmeneným znením sa nemenia inštitucionálne ustanovenia súčasného dohovoru.

3.1. Podrobnosti týkajúce sa zmenených pravidiel pôvodu

a) Odchýlky

V zmenenom dohovore sa kodifikuje súčasná prax, podľa ktorej sa zmluvné strany môžu dvojstranne dohodnúť na pravidlách, ktoré sa odchyľujú od spoločných pravidiel dohovoru, a zároveň sa do nej vnáša viac transparentnosti tak, že sa vyžaduje oznamovanie takýchto odchýlok (nový článok 1 ods. 3 revidovaného dohovoru). Odchýlky, ktoré už existujú, by zostali v platnosti a oznamovacia povinnosť by sa na ne nevzťahovala (nový článok 1 ods. 2 revidovaného dohovoru).

b) Úplne získané výrobky – podmienky pre plavidlá

Takzvané podmienky pre plavidlá obsiahnuté v zmenenom súbore pravidiel sú jednoduchšie a umožňujú väčšiu flexibilitu (článok 3 ods. 2). V porovnaní so súčasným znením sa vypustili určité podmienky (napr. osobitné požiadavky na posádku), zatiaľ čo iné sa zmenili, aby sa poskytla väčšia voľnosť (napr. vlastníctvo).

c) Dostatočné opracovanie alebo spracovanie – na priemernom základe

Zmenený súbor pravidiel poskytuje vývozcom flexibilitu požiadať colné orgány o povolenie, aby mohli ceny výrobku zo závodu a hodnotu použitých nepôvodných materiálov vypočítať na priemernom základe s cieľom zohľadniť výkyvy v nákladoch a výmenných kurzoch (článok 4 ods. 3 až 6). To by malo vývozcom priniesť lepšiu predvídateľnosť.

d) Tolerancia

Súčasná tolerancia je stanovená na 10 % hodnoty ceny výrobku zo závodu (článok 5).

V navrhovanom texte sa pre poľnohospodárske výrobky stanovuje tolerancia 15 % čistej hmotnosti výrobku a pre priemyselné výrobky tolerancia 15 % ceny výrobku zo závodu (článok 5).

Toleranciou vyjadrenou v hmotnosti sa zavádza objektivnejšie kritérium a prahová hodnota na úrovni 15 % by mala poskytnúť dostatočnú mieru zhovievavosti. Zároveň sa tak zabezpečí, aby kolísanie medzinárodných cien komodít nemalo vplyv na pôvod poľnohospodárskych výrobkov.

e) Kumulácia

Navrhovaný text (článok 7) zachováva existujúcu diagonálnu kumuláciu na pôvodné materiály pre všetky výrobky.

Okrem toho sa v ňom stanovuje všeobecná diagonálna úplná kumulácia pre všetky výrobky s výnimkou textílií a odevov kapitol 50 – 63 harmonizovaného systému (ďalej len „HS“).

V prípade výrobkov kapitol 50 – 63 HS sa v navrhovanom texte stanovuje len dvojstranná úplná kumulácia. A napokon budú mať zmluvné strany možnosť dohodnúť sa na rozšírení všeobecnej diagonálnej úplnej kumulácie aj na výrobky kapitol 50 – 63 HS.

f) Účtovné delenie

Podľa súčasných pravidiel (článok 20) môžu colné orgány povoliť účtovné delenie, ak „v spojitosti s oddeleným skladovaním [...] vznikajú značné náklady alebo praktické ťažkosti“. Zmenené pravidlo (článok 12) stanovuje, že colné orgány môžu povoliť účtovné delenie „ak sa [...] používajú pôvodné a nepôvodné zastupiteľné materiály“.

Vývozca už nebude musieť žiadosť o povolenie na účtovné delenie odôvodniť tým, že pri oddelenom skladovaní vznikajú značné náklady alebo praktické ťažkosti; postačí uviesť, že sa používajú zastupiteľné materiály.

Pôvodné a nepôvodné zásoby cukru sa už nebudú musieť skladovať fyzicky oddelené bez ohľadu na to, či je cukor materiálom alebo konečným výrobkom.

g) Územný princíp

Súčasná pravidlá (článok 11) za určitých podmienok umožňujú určité opracovanie alebo spracovanie uskutočnené mimo daného územia, s výnimkou výrobkov kapitol 50 až 63 HS. Navrhované pravidlá (článok 13) už neobsahujú vylúčenie textílií.

h) Nepozmeňovanie

Navrhované pravidlo o nepozmeňovaní (článok 14) nahrádza ustanovenia o priamej doprave. Tým sa takisto vytvoria zhovievavejšie podmienky pre pohyb pôvodných výrobkov medzi zmluvnými stranami. Toto pravidlo by malo zabrániť situáciám, v ktorých sa výrobkom, pri ktorých neexistuje pochybnosť o statuse pôvodu, neprizná preferenčná sadzba pri dovoze, pretože nie sú splnené formálne požiadavky uvedené v ustanovení o priamej doprave.

i) Zákaz vrátenia cla alebo oslobodenia od cla

Podľa súčasných pravidiel (článok 14) sa všeobecná zásada zákazu vrátenia cla uplatňuje na materiály použité pri výrobe akéhokoľvek výrobku. Podľa zmenených pravidiel (článok 16) sa tento zákaz v prípade všetkých výrobkov ruší; výnimku predstavujú materiály používané pri výrobe výrobkov, ktoré patria do kapitoly 50 až 63 HS (textílie a odevy). V texte sa však stanovuje niekoľko výnimiek zo zákazu vrátenia cla aj pri týchto výrobkoch.

j) Dôkaz o pôvode

Zmenenými pravidlami (článok 17 ods. 1) sa zavádza jednotný typ dôkazu o pôvode (EUR.1 alebo vyhlásenie o pôvode) namiesto súčasného dvojakeho prístupu EUR.1 a EUR.MED. Výrazne sa tým zjednodušuje daný systém. Malo by to viesť tiež k lepšiemu dodržiavaniu predpisov zo strany hospodárskych subjektov tým, že sa vyhnú chybám z dôvodu zložitých pravidiel. Colným orgánom by to zároveň malo uľahčiť riadenie. Zmena by pritom nemala mať vplyv na kapacitu overovať dôkazy o pôvode, ktorá zostáva rovnaká.

Zmenené pravidlá (článok 17 ods. 3) zahŕňajú aj možnosť dohodnúť sa na uplatňovaní systému registrovaných vývozcov (REX). Títo vývozcovia registrovaní v spoločnej databáze budú zodpovední za to, že si sami vyhotovia potvrdenie o pôvode bez toho, aby podliehali postupu pre schváleného vývozcu. Potvrdenie o pôvode bude mať rovnakú právnu hodnotu ako vyhlásenie o pôvode alebo sprievodné osvedčenie EUR.1. V zmenených pravidlách sa stanovuje aj budúca možnosť uplatňovať elektronicky vydávané osvedčenia o pôvode (článok 17 ods. 4).

k) Platnosť dôkazu o pôvode

Navrhuje sa predĺžiť obdobie platnosti dôkazu o pôvode zo 4 na 10 mesiacov (článok 23). Umožní to takisto vytvoriť zhovievavejšie podmienky pre pohyb pôvodných výrobkov medzi zmluvnými stranami.

3.2. Podrobnosti o zmenenom zozname pravidiel

3.2.1. Poľnohospodárske výrobky

a) Hodnota a hmotnosť

Limit pre nepôvodné materiály bol vyjadrený len ako hodnota. Nové prahové hodnoty sú vyjadrené ako hmotnosť, aby sa predišlo vplyvu kolísania cien a meny (napr. ex-kapitoly 19, 20, položky 2105, 2106), pričom sa vypustili určité limity pre nepôvodný cukor (napr. kapitola 8 alebo položka 2202 HS).

Zmenený súbor pravidiel obsahuje zvýšenú prahovú hodnotu pre maximálnu hmotnosť nepôvodných materiálov (z 20 % na 40 %) a pri niektorých položkách sa pre hospodárske subjekty zavádza možnosť zvoliť si buď hodnotu, alebo hmotnosť. Kapitoly a položkami HS, ktorých sa dotýka zmena, sú najmä tieto: ex-1302, 1704 (alternatívne pravidlo založené na hmotnosti alebo na hodnote), 1806 (alternatívne pravidlo založené na hmotnosti alebo na hodnote) a 1901.

b) Úprava pravidiel pre získavanie zdrojov

Na iné poľnohospodárske výrobky (t. j. rastlinné oleje, orechy, tabak) sa vzťahujú flexibilnejšie pravidlá prispôbené hospodárskej realite, čo platí najmä pre kapitoly 14, 15, 20 (vrátane položky 2008), 23 a 24 HS. Zmenený súbor pravidiel prináša rovnováhu medzi regionálnymi a globálnymi zdrojmi (kapitoly 9 a 12 HS). Pravidlá boli takisto zjednodušené (zníženie počtu výnimiek) v kapitolách 4, 5, 6, 8, 11 a ex-13 HS.

3.2.2. Priemyselné výrobky (okrem textílií)

Navrhovaný kompromis obsahuje značné zmeny v porovnaní so súčasnými pravidlami dohovoru s cieľom zosúladiť ich s nedávnymi dohodami EÚ o voľnom obchode:

- Súčasné pravidlo pre kapitolu obsahuje v prípade viacerých výrobkov dvojitú kumulatívnu podmienku. To sa teraz mení na jedinú podmienku (kapitoly 74, 75, 76, 78 a 79 HS).

- Veľký počet osobitných pravidiel, ktoré sa odchyľujú od pravidla pre kapitolu, bol vypustený (kapitoly 28, 35, 37, 38 a 83 HS). Tento horizontálnejší prístup prinesie jednoduchšie prostredie pre subjekty a colné orgány.
- Väčšina pravidiel sa stala flexibilnejšími, čo umožňuje viac nepôvodných vstupov s cieľom zohľadniť novú hospodársku realitu a postupnú integráciu priemyslu krajín, na ktoré sa dohovor vzťahuje, do globálnych hodnotových reťazcov a zároveň zabezpečiť, aby sa v oblasti, na ktorú sa dohovor vzťahuje, vykonávalo významné spracovanie. Vo všeobecnosti v prípade priemyselných výrobkov môžu výrobcovia získať až 50 % nepôvodných materiálov vyjadrených ako percentuálny podiel ceny výrobku zo závodu v porovnaní s 25 – 40 % povolenými podľa súčasného dohovoru. Prahová hodnota nepôvodných materiálov pre automobily sa zmiernila zo 40 na 45 %.
- Okrem toho boli vždy, keď je to relevantné, zahrnuté aj alternatívne pravidlá, vo všeobecnosti zmena pravidla zatriedenia a v prípade chemických výrobkov aj pravidlá spracovania. V dôsledku toho sa pôvod udeľuje splnením jedného alebo dvoch alebo viacerých alternatívnych kritérií, čím sa vývozcom ponúka viac možností, ako splniť kritérium pôvodu (kapitoly 27, 28 až 40, 42, 44, 70 a 83, 84 a 85).

Všetky tieto zmeny majú za následok aktualizovaný a flexibilnejší zoznam pravidiel, ktoré vo všeobecnosti hospodárskym subjektom, a to najmä malým a stredným podnikom, uľahčia dodržiavanie pravidiel pôvodu. Okrem toho uvedená možnosť použiť priemerný základ za určité obdobie by mohla poskytnúť vývozcom ďalšie zjednodušenie.

3.2.3. *Textílie*

Pokiaľ ide o textil a odevy, nové pravidlá zachovávajú existujúce možnosti na získanie statusu pôvodu, ktoré však boli preformulované tak, aby odrážali špecifické operácie. Zaviedli sa nové možnosti týkajúce sa pasívneho zušľacht'ovacieho styku a tolerovaných odchýlok. Pre tieto výrobky sa zaviedli aj nové postupy zakladajúce pôvod, a to najmä pre tkaniny, ktoré by sa tak mohli stať ľahšie dostupné. A poslednou zmenou je, že úplná dvojstranná kumulácia sa bude vzťahovať aj na tieto výrobky. Takáto kumulácia umožní, aby sa spracovanie vykonané na textilných materiáloch (t. j. tkanie, spriadanie atď.) zohľadňovalo vo výrobnom procese v zóne kumulácie.

3.3. Nadobudnutie platnosti

Zmeny dohovoru nadobudnú platnosť 1. januára 2025 alebo v deň, na ktorom sa dohodne spoločný výbor.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. *Zásady*

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré

nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ³“.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor je orgán zriadený dohodou, konkrétne Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu.

Akt, ktorý má spoločný výbor prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkom 4 ods. 3 Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec danej dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ods. 3 a článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 3 a článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. VPLYV NA ROZPOČET

Zmeny dohovoru sú založené na zásade modernizácie pravidiel pôvodu s cieľom zosúladiť ich s novými trendmi stanovenými v nedávnych dohodách o voľnom obchode. Zmenené pravidlá v dohovore obsahujú najmä prvky zjednodušenia colných postupov a prvky modernizácie, ako napríklad:

- dostatočné opracovanie alebo spracovanie – na priemernom základe: keďže sa cena zo závodu a hodnota nepôvodných materiálov bude počítať na priemernom základe, v ktorom sa zohľadnia výkyvy trhu, vývozcom to poskytne väčšiu predvídateľnosť,
- dôkaz o pôvode: zjednodušuje sa, pretože sa bude používať len jeden druh osvedčenia o pôvode – EUR1,
- platnosť dôkazu o pôvode: predĺžením platnosti zo 4 na 10 mesiacov sa vytvárajú zhovievavejšie podmienky pre pohyb pôvodných výrobkov.

Tieto zmeny dohovoru nemajú žiadny merateľný vplyv na rozpočet EÚ, keďže spočívajú najmä v uľahčení obchodu a konsolidácii moderných postupov zo strany colných orgánov. Týmito zmenami sa zavádza nepovinné zjednodušenie v oblastiach, ktoré zostávajú v právomoci orgánov, bez toho, aby to malo vplyv na podstatu pravidiel (účtovné oddelenie, dôkazy o pôvode, priemerovanie). Niektoré aspekty zjednodušenia (ako napríklad zníženie

³ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

počtu kritérií pre pravidlá) zabezpečujú väčšiu predvídateľnosť odstránením podmienok, ktoré sú v súčasnosti ťažko kontrolovateľné colnými orgánmi. Iné aspekty, napr. nepozmeňovanie, sa vzťahujú na logistiku bez toho, aby to malo vplyv na podstatu pravidiel.

Hoci sa menia ustanovenia o vrátení cla, zákaz vrátenia cla sa zachováva v sektore textílií a odevov, ktorý zostáva jedným z hlavných sektorov obchodu v zóne, na ktorú sa vzťahuje dohovor. Zmenené pravidlá kodifikujú *status quo* zachovaním zákazu, ktorý sa v súčasnosti uplatňuje vo vzťahu k niektorým zmluvným stranám. Cieľom navrhovaného zovšeobecnenia úplnej kumulácie v zóne, na ktorú sa vzťahuje dohovor, je posilnenie existujúcich štruktúr obchodu v rámci zóny a ich komplementárnosti. Nemalo by ale mať významný vplyv na vyberané clá EÚ, pretože výrobky, ktoré sú predmetom kumulácie, budú musieť spĺňať požiadavku pre samotný výrobok na pridanú hodnotu v zóne, aby mohli využívať preferencie, ako je to aj v súčasnosti.

Zmeny zoznamu pravidiel v sektore poľnohospodárskych a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov pozostávajú najmä z upravenej metodiky bez toho, aby to malo vplyv na podstatu pravidiel. Existujúce prahové hodnoty, ktoré sú v súčasnosti vyjadrené ako hodnota, budú vyjadrené ako hmotnosť. Toto kritérium je objektívnejšie a jednoduchšie na kontrolu zo strany colných orgánov. Zjednodušenie špecifických pravidiel pre jednotlivé priemyselné výrobky by malo mať len obmedzený vplyv na príjmy z ciel, pretože v mnohých prípadoch môžu mať tieto zmeny za následok skôr zmeny krajiny získavania zdrojov ako zvýšenie preferenčného dovozu z krajín, na ktoré sa vzťahuje dohovor, ktorý by nahradil dovoz, ktorý predtým podliehal dovozným clám. Vplyv týchto zmien na príjmy z dovozného cla sa preto nedá vyčíslit'.

Pokiaľ ide o obchod a jeho vplyv na využívanie preferencií, uvoľnenie stanovené v nových pravidlách kladie dôraz na hospodársku integráciu v celej zóne, napríklad v textilnom odvetví, kde je využívanie preferencií už veľmi vysoké. Zlepšené pravidlá týkajúce sa textílií a kumulácie majú predovšetkým posilniť už existujúcu regionálnu integráciu a dostupnosť materiálov v rámci zóny, a nemajú slúžiť na to, aby sa z oblasti mimo zóny dalo doviesť viac nepôvodných materiálov.

6. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom spoločného výboru sa zmení dohovor, je vhodné ho po prijatí uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu, pokiaľ ide o zmenu dohovoru

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 3 a článok 207 ods. 4 prvý pododsek, v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Regionálny dohovor o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu (ďalej len „dohovor“) uzavrela Únia rozhodnutím Rady 2013/93/EÚ¹ a platnosť nadobudol vo vzťahu k Únii 1. mája 2012.
- (2) Paneuro-stredomorský systém kumulácie pôvodu umožňuje uplatňovanie diagonálnej kumulácie medzi 25 zmluvnými stranami dohovoru: Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom, Švajčiarskom, Alžírskom, Egyptom, Izraelom, Jordánskom, Libanom, Marokom, Palestínou², Sýriou, Tuniskom, Tureckom, Albánskom, Bosnou a Hercegovinou, Severným Macedónskom, Čiernou Horou, Srbskom, Kosovom*, Faerskými ostrovmi, Moldavskou republikou, Gruzínskom a Ukrajinou.
- (3) V dohovore sa predpokladá, že pravidlá pôvodu budú musieť byť zmenené tak, aby lepšie zodpovedali hospodárskej realite, a stanovujú sa v ňom postupy vykonávania zmien v samotnom dohovore. V súlade s článkom 4 dohovoru zmeny dohovoru sa majú prijať rozhodnutím spoločného výboru zriadeného článkom 3 ods. 1 dohovoru (ďalej len „spoločný výbor“).
- (4) Postup pozmeňovania dohovoru sa začal v roku 2012 a jeho výsledkom je nový súbor modernejších a pružnejších pravidiel pôvodu, ktoré sú v súlade s tými, na ktorých sa už Únia dohodla v iných nedávnych dohodách [Komplexná hospodárska a obchodná dohoda medzi EÚ a Kanadou (CETA), dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Vietnamom, dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Japonskom, dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Juhoafrickým rozvojovým spoločenstvom] alebo systémoch preferencií (všeobecný systém preferencií).
- (5) Európska komisia, vykonávajúca funkciu sekretariátu dohovoru, 27. novembra 2019 predsedala deviatemu zasadnutiu spoločného výboru a vyzvala všetky zmluvné strany,

¹ Ú. v. EÚ L 54, 26.2.2013, s. 3 – 158.

² Toto označenie nemožno vykladať ako uznanie Palestínskeho štátu a nie sú ním dotknuté pozície jednotlivých členských štátov k tejto otázke.

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

aby vyjadrili svoje stanovisko k formálnemu prijatiu revidovaných pravidiel pôvodu dohovoru. Revidované pravidlá však nebolo možné prijať v spoločnom výbore vzhľadom na výhrady niektorých zmluvných strán. Na 14. zasadnutí spoločného výboru 14. júna 2023 všetky zmluvné strany vyjadrili podporu s tou výhradou, že dvojstranné otázky budú predmetom technických rokovaní, ktoré sa majú dokončiť pred začatím uplatňovania nových pravidiel.

- (6) Očakáva sa, že spoločný výbor prijme rozhodnutie o zmene dohovoru na svojom zasadnutí 29. novembra 2023 alebo neskôr.
- (7) Je teda vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v spoločnom výbore, keďže rozhodnutie bude pre Úniu záväzná,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu, je založená na návrhu rozhodnutia spoločného výboru pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*